

Finn Rudaizky, MB
Ovengaden neden Vandet 29,5
1414 København K.

Dato: 6. februar 2008

Sagsnr.: 2008-18078

Dok.nr.: 2008-73614

Kære Finn Rudaizky

Tak for din henvendelse af 1. februar 2008 og 4. februar 2008, hvor du stiller følgende spørgsmål til forvaltningen:

1. Hvad har undersøgelsen kostet Københavns Kommune?
2. Hvem har fastsat det præcise kommissorium for undersøgelsen?
3. Er man efter forvaltningen/Borgmesterens definition, at betragte som en der lever under fattigdomsgrænsen, hvis man har boet i 8 - 10 år i en ejerbolig i området omkring Sct. Hans Torv, og har haft en kronemæssig, skattefri værdiforøgelse på lejligheden på 1.2 mill. kr. samtidig med at man har været arbejdsløs, men opnået offentlige overførselsindkomster?
4. Er det rimeligt, at betragte at leve under fattigdomsgrænsen, hvis man kun har 2.800 kr. til rådighed pr. måned samtidig med at man bor sammen med samlever/ske, der har omkring 8.000 kr. til rådighed hver måned?
5. Finder forvaltningen/Borgmesteren, at undersøgelsen giver udtryk for det reelle billede af fattigdomsproblemet i København?
6. Hvis nej, hvorfor har Borgmesteren så ikke taget hensyn til dette i sin markedsføring af fattigdomsundersøgelsen? Hvis ja, ønskes oplyst, om forvaltningen/Borgmesteren mener, at man kan betegne en person, som har 2.700 kr. til rådighed pr. måned og som samtidig har enorm stor udbetalt arv og aktiebeholdning, som fattig?
7. Mener forvaltningen/Borgmesteren, at undersøgelsen skal renses for mange økonomisk velstående personer, således, at fattigdomsproblemet bliver præsenteret og behandlet efter sit reelle omfang?

Supplerende spørgsmål af 4. februar 2008:

1. Har Borgmesteren nogen kommentarer til, at den borgerlige tænketank Cepos, Martin Ågerup, til Jyllandsposten den 4. februar

Direktionen

Bernstorffsgade 17, 3.
1592 København V.

Telefon
33 17 33 17

Direkte telefon
33 17 32 02

Telefax
33 17 32 04

E-mail
Anette.Laigaard@sof.
kk.dk

www.kk.dk

2008, udtaler, at det tal på 66.000 "fattige" københavnere ikke er korrekt?

2. Har Borgmesteren nogen kommentarer til, at Rådet for Socialt udstødte, Preben Brandt, ligeledes mener, at "16 % fattige i København er overdrevet"! (Jyllandsposten 4. febr. 2008).

3. Hvad er årsagen til, at Borgmesteren/forvaltningen i den netop publicerede fattigdomsundersøgelse, tager udgangspunkt i en fattigdomsgrænse-model for enlige uden børn på kr. 103.000 mens Det økonomiske Råds fattigdomsgrænse ligger 27.000 kr. lavere?

4. Er det korrekt, at andelen af fattige i København, rent faktisk er faldet de seneste år?

5. Hvis ja, hvad tror Borgmesteren er årsagen hertil?

Socialforvaltningens svar

Ad 1)

Undersøgelsen har kostet ca. 60.000 kr. til køb af data samt ca. 1½ årsværk – medarbejdere i forvaltningen.

Ad 2)

Den 16. august 2006 besluttede Socialudvalget, at der skulle gennemføres en undersøgelse af fattigdom i Københavns Kommune.

14. december blev der i Borgerrepræsentationen stillet et forslag om, at der skulle udarbejdes en Københavns fattigdomsgrænse. Dette blev henvist til Socialudvalget, som vedtog forslaget den 10. januar 2007.

Disse to beslutninger blev koblet sammen i et fælles design for undersøgelsen af fattigdom i Københavns Kommune. Designet blev vedtaget af Socialudvalget den 7. marts 2007.

I forlængelse heraf vedtog Socialudvalget den 29. august 2007, at Socialforvaltningen skulle udarbejde et forslag til fattigdomsgrænse med udgangspunkt i budgetmetoden og i afsavnsmetoden samt at medianmetoden skulle bruges til at belyse ulighed.

Ad 3)

Undersøgelsen bygger på metoder indenfor den sociale videnskab. Her er det et kendt problem, at man ikke kan generalisere uden at der vil være undtagelser. Dette sætter imidlertid ikke analysens resultater ud af kraft, så længe det metodiske og analytiske fundament er i orden. Det er derfor forventeligt, at der også i denne undersøgelse vil

være enkelte personer, som ikke passer ind i billedet, uden at det påvirker det samlede billede. Et forhold der også gøres opmærksom på i undersøgelsen.

For at kvalitetssikre det metodiske fundament såvel som resten af undersøgelsen, har vi derfor til undersøgelsen haft tilknyttet en følgegruppe bestående af Professor Jørgen Elm Larsen fra Sociologisk Institut, Københavns Universitet, Ph.D. Lars Benjaminsen fra Socialforskningsinstituttet og Afdelingsleder Finn Kenneth Hansen fra Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA). De har alle sagt god for undersøgelsen.

Til det konkrete eksempel kan vi ikke umiddelbart svare på spørgsmålet, da vi skal kende personens disponible indkomst. Fattigdomsgrænsen for en enlig som er eller burde være i arbejde, og som ikke har nogen børn er for 2007 på 109.314 kr. om året. Har personen en disponibel indkomst som ligger under dette beløb, vil denne være at betegne som fattig jf. undersøgelsen og dette uanset værdien af dennes ejendom.

Ad 4)

Nej det er ikke rimeligt. Derfor tages der i undersøgelsen udgangspunkt i en families fælles disponible indkomst.

For 2 voksne uden børn, som er eller burde være i arbejde er fattigdomsgrænsen i 2007 på 150.821 kr. om året. Heri indgår et rådighedsbeløb på 5.065 kr. om måneden i alt til begge voksne.

Ad 5)

Ja.

Opgørelsen af antallet af fattige i Københavns Kommune bygger på budgetmetoden. Som et vigtigt led i budgetmetoden skal den disponible indkomst opgøres, hvilket i undersøgelsen sker med udgangspunkt i den definition, som Danmarks Statistik anvender.

En række forhold indgår imidlertid ikke i definitionen, da disse er vanskelige at opgøre eller da der ikke findes brugbar data. Det drejer sig f.eks. om vennetjenester, sort økonomi, værdien af folks ejendom og formuer.

Disse forhold kan uden tvivl påvirke folks økonomi, og som det nævnes i undersøgelsen er det en ulempe ved opgørelsesmetoden. I analysen foretages derfor et realitetstjek af opgørelsen af antallet af

fattige. Dette sker med udgangspunkt i en opgørelse af, hvor mange afsavn folk faktisk lider. Den såkaldte afsavnsmetode.

Vi har således gennemført en spørgeskemaundersøgelse i Københavns Kommune, hvor vi har spurgt ind til hvor mange af 22 centrale goder og aktiviteter, som Københavnerne har måttet undvære af økonomiske grunde. Spørgeskemaundersøgelsen omfatter 1.512 besvarelser.

Fra spørgeskemaundersøgelsen kan vi se, at 1,9 pct. af de personer, som ud fra budgetmetoden betegnes som fattige, ikke lider nogen afsavn af økonomiske grunde i forhold til de 22 goder og aktiviteter.

Omvendt angiver 0,7 pct. af de personer, som ikke falder under fattigdomsgrænsen, at de har lidt afsavn af økonomiske grunde af mindst 13 af de 22 goder og aktiviteter.

Samlet set synes opgørelsen af antallet af fattige efter budgetmetoden derfor at være rimelig stabil, og vurderingen er, at de manglende oplysninger ikke afgørende påvirker rapportens analyser og konklusioner.

Ad 6)

Vi kan umiddelbart ikke svare på dette spørgsmål, da vi skal kende personens faktiske disponible indkomst. Men har personen en årligt disponibel indkomst som ligger under 109.314 kr. i 2007, kan denne person betegnes som fattig. Forudsat at personen er eller burde være i arbejde, ikke er gift og ikke har nogen børn.

Ad 7)

Det realitetstjek som bliver foretaget i undersøgelsen, jf. svaret på spørgsmål 5, viser, at opgørelsen af antallet af fattige efter budgetmetoden er rimelig stabil, og vurderingen er, at de manglende oplysninger om f.eks. vernetjenester, sort økonomi, værdien af folks ejendom og formuer ikke afgørende påvirker rapportens analyser og konklusioner.

Supplerende spørgsmål

Ad 1)

Det vurderes i undersøgelsen, at mange af de langtidsfattige og permanent fattige samt en del af de mellemlangtidsfattige er i Socialforvaltningens målgruppe. Og det er også i forhold til disse personer, der i undersøgelsen er udarbejdet forslag til handleplaner.

Men samlet set viser opgørelsen at 66.058 personer falder under fattigdomsgrænsen i 2005.

Der er imidlertid forskel på, hvor mange år de enkelte personer har været fattige. Derfor skelnes der i undersøgelsen mellem de korttidsfattige, de mellemlangtidsfattige samt de langtidsfattige og permanent fattige.

De korttidsfattige er personer, som har levet under fattigdomsgrænsen i 1 år. De udgør 31.670 personer.

De mellemlangtidsfattige er personer, som har levet under fattigdomsgrænsen i 2 til 3 år. De udgør 18.910 personer.

De langtidsfattige og permanent fattige er personer, som har levet under fattigdomsgrænsen i 4 år eller mere. De udgør 15.478 personer.

Baggrunden for at skelne mellem de tre grupper er, at det tager nogle år inden fattigdom slår igennem i en husholdning, da der ofte findes nogle ressourcer at tære på. Derudover er der en stor udskiftning i gruppen af fattige. Tendensen er, at 2/3 af de fattige ikke er fattige året efter. Samtidig er mange af de korttidsfattige unge i arbejde, hvilket kunne tyde på, at der er tale om unge som netop er trådt ind på arbejdsmarkedet og som følge deraf har en lav indkomst, eller at der er tale om unge som arbejder inden de påbegynder et studium. Man kan således forvente at en del af de korttidsfattige uddanner eller arbejder sig ud af fattigdom.

Ad 2)

Socialforvaltningens målgruppe vurderes hovedsageligt at være mange af de langtidsfattige og permanent fattige samt en del af de mellemlangtidsfattige. Det er også i forhold til disse personer, der i undersøgelsen er udarbejdet forslag til handleplaner.

Ad 3)

Baggrunden er Socialudvalgets beslutning den 29. august 2007 om at Socialforvaltningen skulle tage udgangspunkt i budgetmetoden og afsavnsmetoden ved udarbejdelsen af en fattigdomsgrænse.

Det Økonomiske Råds fattigdomsgrænse tager udgangspunkt i medianmetoden, som Socialudvalget har besluttet skal bruges til at belyse ulighed i Københavns Kommune.

Det er forskellen i opgørelsesmetoden, som giver en forskel i fattigdomsgrænser. I rapporten og i bilagene gennemgås fordele og ulemper ved de forskellige opgørelsesmetoder nærmere.

Ad 4)

Ja.

Når vi ser på alle, som har boet i København fra 1996 til 2005, er der sket et fald i andelen af fattige. Heri indgår ikke personer under 18 år og studerende.

I opgørelsen indgår også personer, som er døde samt folk som er flyttet til eller fra København i perioden. Udviklingen i deres økonomiske situation indgår således ikke fuldstændigt i opgørelsen.

Men fjerner man disse personer fra opgørelsen, kan der alene ses et fald i andelen af fattige fra 1996 til 1999. Herefter er udviklingen lidt mere utydelig og synes mere præget af stagnation end et fortsat fald.

Ad 5)

Det er vanskeligt statistisk at analysere sig frem til, hvad årsagerne til udviklingen i antallet af fattige kan være. Dette skyldes, at mange forskellige forhold f.eks. konjunkturer og ændringer i ydelsesniveauer, kan påvirke andelen af fattige. Derudover kan forholdene trække i hver sin retning.

Problematikken analyseres i undersøgelsen, og det konkluderes, at et mere nuanceret bud på, hvad der er årsagen til udviklingen i andelen af fattige vil kræve nærmere analyser.

Venlig hilsen

Anette Laigaard